

# Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Landstinget. № 174.

55de Møde.

Fredeagen den 30te April.

(Fortf.)

**Ordf.** (fortsat) Da det fornemmelig er Retsqvæstionen, det er om at gjøre, naar en Part møder ved Sagførere, er det dobbelt vigtigt, at de factiske Omstændigheder ere klart oplyste. Den omtalte Sagfører antog, — hvad jeg ogsaa erkjender for rigtigt — at Parterne, naar de møde personligt for Domstolene, ville i Almindelighed være mindre tilbageholdne og maassée mindre forvanste Sandheden, end naar de kunne blive aldeles borte, og indskrænke sig til at ytre til deres Sagfører, at de ikke erkjende Rigtigheden af hvad Klagen indeholder. Dette lader sig lettere gjøre i en privat Samtale, end hvor en retlig Undersøgelse finder Sted.

Mine Uttringer med Hensyn til den ærede Rigsdagsmand for 4de District have ikke havt til Hensigt at gjøre ham nogen Bebreidelse. De af ham citerede Paragrapher af Forordningen af 11te April 1840 forekomme mig imidlertid ikke at være aldeles træffende, fordi disse Paragrapher gaae ud paa at bestemme Straf for mindre Forseelser, der have Charakteren af Tyveri eller Bedrageri, og ikke indskrænke sig til at fastsætte Straf under 10 Rbd., men et Beløb af indtil 20 Rbd. eller Fængsel paa Bånd og Brød i kortere Tid. Sager, der altsaa skulle være Bølfærdssager, og have indgribende Indskydelse paa Bedkommendes Bølfærd, ville vistnok ikke blive anseete med saa ringe Bøde som under 10 Rbd. Ligeledes kan jeg ikke ansee det for muligt, at Bevilling til Appel af saadanne Sager skulde blive nægtet i et Land, hvor Ret og Retfærdighed er haandhævet saa kraftigt som i Danmark. (Krabbe: Det har jeg heller ikke betvivlet). Endelig skal jeg tillade mig at fremhæve, hvad den ærede Ordfører allerede tidligere har be-

rørt, nemlig Placaten af 12te Jan. 1821, ifølge hvilken enhver offentlig Politiefag, inden den kan erexveres, bliver Amtmanden forelagt. Skulde Amtmanden finde, at den ikke har været tilbørlig behandlet, er det hans Pligt at bevirke Sagen appelleret, og jeg kan ikke tvivle paa, at, jo oftere dette fremhæves, desto kraftigere vil denne Anordnings Forskrift blive overholdt af Amtmændene, saameget mere, som de nu ere fritagne for selv at fungere som Overdommere. Sluttelig skal jeg endnu bemærke, at, da ifølge Grundlovens § 79 en Forandring af hele Retspleien maa antages at være temmelig nær forestaaende, er det vistnok saameget mindre fornødent at gjøre gjennemgribende Forandringer i de nu bestaaende Forhold.

**Dahl:** Det er jo meget relativt, hvad man kalder ubetydeligt, og man vil vel i Almindelighed henregne Tyendesager til ubetydelige; men, naar man erindrer, at et Brud paa Tyendecontracten kan for den ene Part, nemlig Tyendet, medføre corporlig Straf, ja en streng corporlig Straf, nemlig Bånd og Brød, er man dog ikke berettiget til at henregne Tyendesager i Almindelighed til ubetydelige Sager, og saaledes kan der være mange Sager. Det forekommer mig meget vigtigt, at man sørger for, at Retspleien i første Instants bliver saa god, som muligt, og jeg troer, den vil modtage betydelige Forbedringer ved det Vædringsforslag, Minoriteten i Udvalget har stillet. Det er sagt, at den Omstændighed, at summa appellabilis bortfaldt, vil især være skadelig for den fattige Mand med Hensyn til, at den Formuende kan føre Sagen gennem flere Instantsfer og saaledes tvinge den fattige Mand til at møde eller lade møde ved Sagførere; det troer jeg ikke er saa ganske rigtigt; hvis man arbejder paa at gjøre Retspleien i første Instants bedre, end den er, da vil det ikke være nødvendigt for den fattige Mand at engagere Sagførere i de andre Instantsfer. Det